

TANTÁRGYI TEMATIKA ÉS FÉLÉVI KÖVETELMÉNYRENDSZER TRO 1024L Újkor (1789-1914) szeminárium 1.

A tantárgy elsajátításának célja:

A hosszú 19. századnak két fő rendezői elve volt: a nacionalizmus és a modernizáció. A hosszú 19. század Európa polgárosodásának kora. Ismerjék meg a hallgatók a korszak nagyhatalmi viszonyait, azok átrendeződését, értsék a gazdasági és társadalmi téren bekövetkezett változások okait és következményeit. A vizsgált korszak fontos egyetemes kérdése a parasztpolitika. Látni kell, hogy azokban az államokban, amelyekben a jobbágycéleket a 19. század elején többé-kevésbé megnyugtatóan rendezték, ott a modernizáció dinamikusabban haladt. Közép- és Kelet-Európában ez késve, illetve hiányosan történt meg, így ezekben a régiókban a hátrányok tovább halmozódtak.

Féléves tematika:

Forradalom Franciaországban. Polgári átalakulás az 1791. évi alkotmányban

A Hegypárt diktatúrája és a direktórium időszaka

A napóleoni háborúk és Napóleon államszervező tevékenysége

Az európai restauráció

A Szent Szövetség kora Európában

Az ipari forradalom és hatása Európában

A „júliusi monarchia” Franciaországban (1830-1848)

Az olasz egység létrejötte

Az USA polgárháborúja

A német egység

A szövetségi rendszerek kialakulása és működése Európában a 19. század utolsó harmadától az első világháborúig

A szemináriumokon történő részvétel:

A gyakorlati foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke részidős képzésben a tantárgy konzultációs óraszámának egyharmada. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.).

Félévi követelmény: gyakorlati jegy.

Az értékelés módja, ütemezése:

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele: a hallgatóknak egy kapott témában önálló könyvészeti kutatást kell végezniük, melynek eredményét a konzultáción előadás keretén belül ismertetik. A referátum nem teljesítése elégtelen gyakorlati jegyet von maga után. Az elégtelen gyakorlati jegy javítására a vizsgaidőszakban biztosított lehetőséget.

Kötelező és ajánlott irodalom:

Anderle Ádám: Spanyolország története. Bp., 1999.

Burke, Edmund: Töprengések a francia forradalomról. Bp., 1990.

Campan, Mme: Mária Antoinette magánélete. I-II. Bp., 1925-1926.

Castelot, André: Joséphine. Európa Könyvkiadó, Bp., 2000.

Castelot, André: Napóleon és a nők. Bp., 1999.

Castelot, André: Napóleon. Bp., 1999.

Czövek István: Fejezetek a hosszú 19. század történetéből. Nyíregyháza, 2005.

Czövek István: Oroszország külpolitikája II. Sándor korában és a közvélemény. Nyíregyháza, 1996.

Csorba László: „Egy becsületes középutas” (Camillo Benso di Cavour 1810-1861). In: Szvák Gyula (szerk.): Szürke eminenciások. Bp., 1989. 221-247.

Csorba László: Kancellár és „orvos”. (Klemens Lothar von Metternich 1773-1859). In: Szvák Gyula (szerk.): Szürke eminenciások. Bp., 1989. 179-201.

- Diószegi István: A hatalmi politika másfél évszázada 1789-1939. Bp., 1997.
- Diószegi I. – Harsányi I. – Krausz T. – Németh I.: 20. századi egyetemes történet. 1890-1945. I. Bp., 1999.
- Duby, Georges – Mandrou, Robert: A francia civilizáció ezer éve. Bp., 1975.
- Erdődy Gábor: A vaskancellár. (Otto Bismarck 1815-1898). In: Szvák Gyula (szerk.): Szürke eminenciások. Bp., 1989. 269-288.
- Font Márta – Krausz Tamás – Niederhauser Emil – Szvák Gyula: Oroszország története. Bp., 1997.
- Furet, Francois: A francia forradalom története 1770-1815. Bp., 1996.
- Gunst Péter (szerk.): Európa története. Debrecen, 1996.
- Hahner Péter: A Bastille-től Waterlooig. Bp., 1989.
- Hahner Péter: A régi rend alkonya. Egyetemes történet 1648-1815. Bp., 2006.
- Hahner Péter: Napóleon rendőrminisztere (Joseph Fouché 1759-1820). In: Szvák Gyula (szerk.): Szürke eminenciások. Bp., 1989. 161-177.
- Heller, Mihail: Az Orosz Birodalom története. Bp., 2003.
- Hobsbawn: A forradalmak kora. Bp., 1988.
- Jászai Magda: Cavour. Bp., 1986.
- Jelavich, Barbara: A Balkán története. Bp., 1996.
- Kiss Aladár: Olaszország története. Bp., 1975.
- Kissinger, Henry: Diplomácia. Bp., 1998.
- Kennedy, Paul: A nagyhatalmak tündöklése és bukása. Gazdasági változások és katonai konfliktusok 1500-2000. Bp., 1992.
- Köpeczi Béla: A francia felvilágosodás. Bp., 1986.
- Kövér Lajos: Turgot politikai pályája. In: Aetas, 1994/4. 107-131.
- Kövér Lajos: XVI. Lajos és Franciaország. In: Aetas, 1994/2. 75-99.
- Lefebvre, Georges: Napóleon. Bp., 1975.
- Ormos Mária - Majoros István: Európa a nemzetközi küzdőtéren. Bp., 2003.
- Roberts, Martin: Európa története 1789-1914. Az ipari forradalom és a liberalizmus kora. Bp., 1992.
- Roberts, Martin: Európa története 1900-1973. Az új barbárság kora? Bp., 1992.
- Sellers-May-McMillen: Az Egyesült Államok története. Bp., 1995.
- Soboul, Albert: A francia forradalom története. 1789-1799. Bp., 1999.
- Tarle, Jevgenyij: Napóleon. Bp., 1972.
- Tarle, J.: Talleyrand. Bp., 1964.
- Tulard, Jean: Napóleon. Bp., 1997.
- Vadász Sándor (szerk.): 19. századi egyetemes történelem 1789-1890. Bp., 2011.
- Vadász Sándor: Emberek és eszmék a francia forradalomban 1789-1799. Bp., 1989.
- Zsigmond László: Franciaország 1789-1968. Bp., 1969.
- Zsoldos Ildikó: Marie Antoinette és Joséphine megítélése a korabeli közvéleményben. In: Czövek István (szerk.): Tanulmányok az egyetemes és magyar történelem köréből III. Nyíregyháza, 2004. 59-73.

Források:

- Diószegi István (szerk.): Egyetemes történeti szöveggyűjtemény 1789-1914. Bp., 2001.
- Hahner Péter (szerk.): A nagy francia forradalom dokumentumai. Bp., 1999.
- Vadász Sándor (szerk.): A francia forradalom dokumentumai. Bp., 1967.

Nyíregyháza, 2021. szeptember 1.

Dr. habil. Zsoldos Ildikó
intézetigazgató, főiskolai tanár